

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-(2018/2019-10)

(29 EKİM - 4 KASIM)

KIZILAY HAFTASI

Kızılay, insani yardım hizmetleri alanlarında Kızılhaç/Kızılay'ın evrensel prensiplerine ve uluslararası insancıl hukuk kurallarına bağlı, tüzel kişiliğe sahip, özel hukuk hükümlerine tabi, kar amacı gütmeyen, yardım ve hizmetleri karşılıksız olan ve kamu yararına çalışan bir gönüllü sosyal hizmet kuruluşudur.¹

Kızılay Haftası, Türk Kızılay'ının yürüttüğü faaliyetler ve kuruluş amacı konusunda farkındalık yaratmak ve kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla 29 Ekim-4 Kasım tarihleri arasında Türkiye genelinde her yıl kutlanmaktadır.² Ayrıca dünyanın en büyük insani yardım kuruluşu olan Kızılhaç/Kızılay'ın felsefesinin ve temel ilkelerinin tüm dünyada yaygınlaştırılması ve insanlara yardım eli uzatmakta gösterdiği çabalarının anlatılması amacıyla Uluslararası Kızılhaç/Kızılay Hareketi'nin kurucusu Henry Dunant'ın doğum günü olan 8 Mayıs da, "Dünya Kızılhaç ve Kızılay Günü" olarak 1948 yılından bu yana kutlanmaktadır.^{2,3}

Kızılay, savaş alanında yaralanan ve hastalanan askerlere hiçbir ayırım gözetmeksizin yardım etmek arzusundan doğmuştur. "Osmanlı Yaralı ve Hasta Askerlere Yardım Cemiyeti" adıyla 11 Haziran 1868 tarihinde kurulan Kızılay, 1877'de "Osmanlı Hilal-i Ahmer Cemiyeti", 1923'te "Türkiye Hilal-i Ahmer Cemiyeti", 1935'te "Türkiye Kızılay Cemiyeti" ve 1947'de "Türkiye Kızılay Derneği" isimlerini almıştır. Kızılay, 1876 Osmanlı-Rus Savaşı'ndan 1974 Kıbrıs Barış Harekatı'na kadar geçen süre içinde, Türkiye'nin taraf olduğu tüm savaşlarda cephe gerisinde dost ve düşman askerlerinin ve savaştan etkilenen sivil halkın bakım ve tedavisine yardımcı olduğu gibi, 1. Meşrutiyetin ilanından sonra İstanbul'da görülen büyük kolera salgınından bu yana yurdumuzda ortaya çıkan doğal afetlerde de afetzedelerin bakımını, barınmasını ve beslenmesini sağlamış, ilk yardım ve kan bağışi ile ilgili hizmetlerde öncülük yapmıştır.⁴

Uluslararası Kızılay ve Kızılhaç Hareketi öğretisi, 1965'de ilan edilen hareketin temel ilkeleriyle özetlenmiştir. Bu temel ilkeler yardım çalışmalarındaki faaliyet alanlarını belirleme ve kolaylaştırma konularında yol göstermektedir. Bunlar; insanlık, ayırım gözetmemek, tarafsızlık, bağımsızlık, gönüllü hizmet, birlik ve evrensellik ilkeleridir.⁵

Kızılay'ın faaliyetleri arasında yer alan hizmetler aşağıda belirtilmiştir;

- ✓ **Ulusal Afet yönetimi:** Türk Kızılayı, ülke çapında yaygınlaştırdığı afet müdahale ve afet lojistik sistemleri ile dünyanın en iyi afet örgütlenmelerinden birine sahiptir. Türk Kızılayı, 8 Bölgesel, 25 Yerel Afet Müdahale ve Lojistik Merkezleri sayesinde en kısa sürede afet alanına ulaşır.

¹ Şavur, E. Türkiye Kızılay Derneği ve Afetler. İçinde: Altıntaş K.H. (Ed). HAMER-Acil ve Afet Durumlarında Sağlık Yönetimi, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, 2013, 32:355-9.

² [İnternet] <https://www.kizilay.org.tr/EtkinlikTakvimi/Detay/8> Erişim: 22.10.2018.

³ [İnternet] www.icrc.org/eng/resources/documents/misc/57jqz6.htm Erişim: 22.10.2018.

⁴ [İnternet] <http://www.kizilay.org.tr/kurumsal/tarihcemiz> Erişim: 22.10.2018.

⁵ [İnternet] <http://www.kizilay.org.tr/kurumsal/temel-ilkelerimiz> Erişim: 22.10.2018.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ HALK SAĞLIĞI ANABİLİM DALI TOPLUM İÇİN BİLGİLENDİRME DİZİSİ-(2018/2019-10)

- ✓ **Kan Hizmetleri:** Türk Kızılayı, Bölge Kan Merkezleri, Kan Bağış Merkezleri ve mobil kan bağış araçları ile ülkemizin ihtiyacı olan kanın tamamını gönüllü ve sürekli bağışçılardan karşılar.
- ✓ **Uluslararası yardımlar:** Türk Kızılayı son 10 yılda 78 farklı ülkede doğal ve insan kaynaklı afetlere müdahale etmiş, kuruluşundan bugüne 137 ülkeye yardım eli uzatmıştır.
- ✓ **Sosyal hizmetler:** Türk Kızılayı ülke genelinde hizmet veren Şubeleri aracılığıyla yıl boyunca ihtiyaç sahiplerinin yanında olur.
- ✓ **Sağlık hizmetleri:** Türk Kızılayı modern teknolojilerinin uygulandığı hastaneler ve tıp merkezlerinde uzman sağlık kadroları ile hizmet vermektedir.
- ✓ **İlk yardım hizmetleri:** Türk Kızılayı, bünyesindeki İlk Yardım Merkezlerinde düzenlediği eğitim programları ile toplumda ilk yardım bilincinin yaygınlaşmasını hedeflemektedir.
- ✓ **Eğitim ve gençlik hizmetleri:** Kızılaycılık ve yardımlaşma kültürünün erken yaşlarda gelişmesi için eğitim çalışmaları yürüten Türk Kızılayı, aynı zamanda Şubeleri aracılığıyla Gençlik Kolları, Üniversite Kulüpleri - Toplulukları aracılığıyla gençleri Kızılay gönüllüsü olmaya teşvik eder.
- ✓ **Göç ve mülteci hizmetleri:** Türk Kızılayı tarafından göç hizmetleri kapsamında dil, din, ırk ayrımı yapmaksızın ülkemiz sınırları içerisinde kayıt altında bulunan tüm yabancılara yönelik insani yardım faaliyetleri yürütülmektedir.
- ✓ **Mineralli su işletmeleri:** Kızılay Maden Suyu'nun satışından elde edilen gelirin çoğu Türk Kızılayı'nın sosyal yardım ve afet müdahale hizmetlerinde kullanılır.⁶

⁶ [Internet] <https://www.kizilay.org.tr/neler-yapiyoruz> Erişim: 22.10.2018.